

I

(Legislativní akty)

NAŘÍZENÍ

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) č. 539/2010

ze dne 16. června 2010,

kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti, pokud jde o zjednodušení určitých požadavků a o některá ustanovení týkající se finančního řízení

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 177 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽¹⁾,

po konzultaci s Výborem regionů,

v souladu s řádným legislativním postupem ⁽²⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Současná finanční a hospodářská krize klade na Unii vysoké nároky. Přestože již byla přijata řada významných opatření včetně změn v právním rámci, která mají vyvážit její negativní vlivy, dopad finanční krize na reálnou ekonomiku, trh práce a občany začínáme v mnoha směrech pocítovat teprve nyní. Tlak na vnitrostátní finanční zdroje vzrůstá, a proto by měly být cestou lepšího využívání financování Unie podniknuty další kroky k jeho zmírnění.

(2) Má-li být řízení financování Unie snadnější, investice v členských státech a regionech rychlejší a vliv financování na hospodářství vyšší, je třeba dále zjednodušit pravidla týkající se politiky soudržnosti.

(3) Vzhledem k rozdílům mezi Evropským fondem pro regionální rozvoj a Fondem soudržnosti a cíli, pokud jde o definici životního prostředí, je z důvodů soudržnosti a provázanosti vhodné použít jednotnou hranici pro definování velkého projektu. Vzhledem k významu investic do životního prostředí včetně těch, které nedosahují hranice stanovené v tomto nařízení, by členské státy měly zabezpečit vhodný způsob monitorování všech těchto investic a informovat Komisi ve výročních zprávách o provádění operačních programů.

(4) Je také třeba umožnit, aby velký projekt mohl spadat pod více operačních programů, aby bylo možné provést takový velký projekt, který by se týkal několika regionů a cílů. To je zvláště důležité v případě investic, které jsou významné z vnitrostátního nebo unijního hlediska.

(5) S ohledem na význam opatření pro energetickou účinnost a energii z obnovitelných zdrojů v prioritách Unie a ve vnitrostátních prioritách je třeba poskytnout pro tato opatření nástroje finančního inženýrství.

(6) Mají-li se operační programy lépe přizpůsobit současné finanční a hospodářské krizi, měly by členské státy namísto hodnocení předložit analýzu zdůvodňující revizi operačního programu.

(7) V souladu se zásadou řádného finančního řízení a příslušnými vnitrostátními pravidly by se při výpočtu příspěvku z veřejných zdrojů měly zohlednit příjmy z operací. Je třeba zjednodušit monitorování příjmů, aby bylo dosaženo souladu s celkovým cyklem plánování.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 128, 18.5.2010, s. 95.

⁽²⁾ Postoj Evropského parlamentu ze dne 5. května 2010 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 3. června 2010.

- (8) Z důvodu právní jistoty je třeba jasně stanovit, že výdaje se stávají způsobilými ode dne podání žádosti o revizi operačního programu Komisi jediné tehdy, spadají-li do nové kategorie výdajů, která byla doplněna v době revize daného operačního programu.
- (9) Oblast působnosti ustanovení o stálosti operací by měla být vyjasněna. Především je vhodné, v případě akcí spadajících do oblasti pomoci z Evropského sociálního fondu, omezit použitelnost uvedených ustanovení pouze na akce, na které se vztahují pravidla státní podpory s povinností zachovat investice. Dále je třeba vyloučit použití těchto ustanovení na operace, které po dokončení projdou podstatnou změnou způsobenou zastavením výrobní činnosti v důsledku nepodvodného úpadku.
- (10) Informace vyžadované ve výročních zprávách o finančním provádění operačního programu je třeba upřesnit a zjednodušit. Je proto vhodné sjednotit finanční informace vyžadované ve výročních zprávách o provádění operačního programu s informacemi uvedenými ve výkazu výdajů a vyjasnit definici finančních ukazatelů.
- (11) Za účelem zjednodušení vyplácení záloh příjemcům státní podpory a snížení finančních rizik spojených s jejich vyplácením by se měl znovu definovat rozsah přípustných záruk.
- (12) Vzhledem k mimořádným okolnostem a s ohledem na závažný a bezprecedentní dopad současné hospodářské a finanční krize na rozpočty členských států bude třeba členským státům, které krize postihla nejvíce, vyplácet dodatečné zálohy na předběžné platby na rok 2010 s cílem umožnit pravidelný peněžní tok a usnadnit platby příjemcům v průběhu provádění programů.
- (13) Měly by být zjednodušeny požadavky na výkazy výdajů týkající se nástrojů finančního inženýrství. Zejména by měly být za způsobilé výdaje považovány spolu s náklady na řízení také poplatky za správu.
- (14) Pokud členské státy samy odhalí nějaké nesrovnalosti, je pro zachování důsledného postupu vhodné, aby znovu použily částky opravené při operaci, jež byla předmětem částečného uzavření.
- (15) Je vhodné prodloužit lhůtu pro výpočet automatického zrušení ročního rozpočtového závazku v souvislosti s celkovým ročním příspěvkem na rok 2007, aby se zvýšilo čerpání prostředků poskytnutých na některé operační programy. Tato pružnost je nezbytná vzhledem k tomu, že programy byly zahájeny pomaleji a byly schváleny později, než se očekávalo.
- (16) Ze zkušeností vyplývá, že je vhodné uplatňovat snížení částek podléhajících pravidlu o automatickém zrušení závazků o částky týkající se velkého projektu ode dne, kdy je Komisi podána žádost o tento velký projekt, který splňuje všechny požadavky tohoto nařízení.
- (17) Aby mohly členské státy během celého programového období využívat zjednodušujících opatření a aby bylo zajištěno rovné zacházení, je třeba použít některé změny se zpětnou účinností.
- (18) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 ze dne 5. července 2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj ⁽¹⁾ bylo změněno nařízením (ES) č. 397/2009 ⁽²⁾, kterým byla zavedena pravidla způsobilosti výdajů na zlepšení energetické účinnosti a na využití obnovitelné energie ve stávajících obydlích ve všech členských státech. Proto je třeba použít změny týkající se energetické účinnosti a využití obnovitelné energie od toho dne, kdy nařízení (ES) č. 397/2009 vstoupilo v platnost.
- (19) Jakmile bude podána žádost o velký projekt, který splňuje všechny požadavky tohoto nařízení, měly by být částky, kterých se žádost týká, chráněny před automatickým zrušením závazků. Tato ochrana by se měla týkat všech žádostí o velké projekty, které budou podány od začátku programového období; zvláště vzhledem k probíhající finanční krizi by se měla použít se zpětnou účinností.
- (20) Vzhledem k tomu, že tato nebyla vážná krize ovlivňující mezinárodní finanční trhy vyžaduje rychlou reakci, která by zmírnila její dopady na celkovou hospodářskou situaci, je třeba, aby ostatní změny vstoupily v platnost prvním dnem po vyhlášení tohoto nařízení v *Úředním věstníku Evropské unie*.
- (21) Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ⁽³⁾ by tedy mělo být odpovídajícím způsobem změněno.
- (22) S ohledem kromě jiného na změnu rozhodovacího procesu vyplývající ze vstupu Lisabonské smlouvy v platnost nebyly změny stanovené tímto nařízením zavedeny včas, aby se zabránilo uplatňování čl. 93 odst. 1 nařízení (ES) č. 1083/2006 ve znění nařízení (ES) č. 284/2009 ⁽⁴⁾. Zrušení závazků ze strany Komise by následně vedlo podle článku 11 nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 ze dne 25. června 2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném
- ⁽¹⁾ Úř. věst. L 210, 31.7.2006, s. 1.
⁽²⁾ Úř. věst. L 126, 21.5.2009, s. 3.
⁽³⁾ Úř. věst. L 210, 31.7.2006, s. 25.
⁽⁴⁾ Úř. věst. L 94, 8.4.2009, s. 10.

rozpočtu Evropských společenství⁽¹⁾ (finanční nařízení), ke zrušení položek za rozpočtový rok 2007, které by se podle pravidel zavedených tímto nařízením měly rozdělit na období 2008 až 2013. Je tedy vhodné dočasně umožnit, aby v případě potřeby mohly být příslušné položky obnoveny za účelem uplatňování pravidel o zrušení závazků ve znění tohoto nařízení,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Nařízení (ES) č. 1083/2006 se mění takto:

1) Článek 39 se nahrazuje tímto:

„Článek 39

Obsah

Evropský fond pro regionální rozvoj a Fond soudržnosti mohou jako součást operačního programu nebo programů financovat výdaje zahrnující řadu prací, činností nebo služeb, které jsou určeny k dosažení nedělitelného úkolu přesné hospodářské nebo technické povahy, s jasně určenými cíli, jehož celkové náklady přesahují 50 milionů EUR (dále jen „velký projekt“):.

2) Článek 40 se mění takto:

a) v prvním pododstavci se návětí nahrazuje tímto:

„Členský stát nebo řídicí orgány poskytnou Komisi o velkých projektech tyto informace:“;

b) písmeno d) se nahrazuje tímto:

„d) harmonogram pro uskutečnění velkého projektu a v případě, kdy se očekává, že prováděcí období bude delší než programové období, údaje o tom, pro které fáze se žádá o spolufinancování Unie v průběhu programového období 2007–2013“.

3) V článku 41 se odstavce 1 a 2 nahrazují tímto:

„1. Komise posuzuje velký projekt, v případě potřeby v konzultaci s externími odborníky, včetně Evropské investiční banky, s ohledem na faktory uvedené v článku 40, jeho provázanost s prioritami příslušného operačního

programu nebo programů, jeho přínos k dosažení cílů těchto priorit a jeho provázanost s dalšími politikami Unie.

2. Komise přijme rozhodnutí co nejdříve, nejpozději však tři měsíce po předložení velkého projektu členským státem nebo řídicím orgánem, byl-li projekt předložen v souladu s článkem 40. Toto rozhodnutí určí hmotný předmět, částku, na kterou se vztahuje míra spolufinancování dané prioritní osy příslušného operačního programu nebo programů, a roční plán či plány finančního příspěvku z Evropského fondu pro regionální rozvoj nebo z Fondu soudržnosti.“.

4) Článek 44 se mění takto:

a) první pododstavec se nahrazuje tímto:

„Strukturální fondy mohou jako součást operačního programu financovat výdaje na operace zahrnující příspěvky na podporu:

a) nástrojů finančního inženýrství pro podniky, zejména malé a střední, jako jsou fondy rizikového kapitálu, záruční fondy a úvěrové fondy;

b) fondů rozvoje měst, tj. fondů investujících do partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem a dalších projektů zahrnutých do integrovaného plánu pro udržitelný rozvoj měst;

c) fondů nebo jiných programů podpory poskytujících úvěry, záruk na návratné investice nebo srovnatelných nástrojů pro energetickou účinnost a využití obnovitelné energie v budovách včetně stávajících obydlí.“;

b) ve druhém pododstavci se návětí nahrazuje tímto:

„Pokud jsou takové operace uskutečňovány prostřednictvím podílových fondů, tj. fondů vytvořených za účelem investování do několika fondů rizikového kapitálu, záručních fondů, úvěrových fondů, fondů rozvoje měst, fondů nebo jiných programů podpory poskytujících úvěry, záruk na návratné investice nebo srovnatelných nástrojů pro energetickou účinnost a využití obnovitelné energie v budovách včetně stávajících obydlí, provádí je členský stát nebo řídicí orgán jedním nebo několika z těchto způsobů:“.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 248, 16.9.2002, s. 1.

5) V článku 48 se odstavec 3 nahrazuje tímto:

„3. Během programového období provádějí členské státy hodnocení v souvislosti s monitorováním operačních programů, zejména pokud toto monitorování odhalí významný odklon od původně stanovených cílů. Pokud jsou podle článku 33 podány návrhy na revizi operačních programů, předkládá se analýza důvodů k revizi včetně všech obtíží při provádění a předpokládaného dopadu revize včetně dopadu na strategii operačního programu. Výsledky takových hodnocení nebo analýz se zasílají monitorovacímu výboru pro daný operační program a Komisi.“.

6) V článku 55 se odstavce 3 a 4 nahrazují tímto:

„3. Pokud není objektivně možné odhadnout příjmy předem, odečtou se čisté příjmy vytvořené v průběhu pěti let od ukončení operace od výdajů vykázaných Komisi.

4. Pokud se zjistí, že určitá operace vytvořila čisté příjmy, které nebyly zohledněny podle odstavců 2 a 3, provede certifikační orgán odečtení těchto čistých příjmů nejpozději při předložení dokumentů k operačnímu programu podle čl. 89 odst. 1 písm. a). Žádost o platbu konečného zůstatku se opraví odpovídajícím způsobem.“.

7) V čl. 56 odst. 3 se druhý pododstavec nahrazuje tímto:

„Pokud se v okamžiku revize operačního programu podle článku 33 tohoto nařízení doplní nová kategorie výdajů podle přílohy II části A tabulky 1 nařízení Komise (ES) č. 1828/2006 (*), jsou všechny výdaje spadající pod tuto kategorii způsobilé ode dne podání žádosti o revizi operačního programu Komisi.

(*) Nařízení Komise (ES) č. 1828/2006 ze dne 8. prosince 2006, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 o obecných ustanoveních týkajících se Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti a k nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj (Úř. věst. L 371, 27.12.2006, s. 1)“.

8) Článek 57 se mění takto:

a) odstavec 1 se nahrazuje tímto:

„1. Členský stát nebo řídicí orgán zajistí, že příspěvek z fondů na operaci zahrnující investici do infrastruktury nebo produktivní investici bude zachován, pouze pokud do pěti let od ukončení neprojde tato operace podstatnou změnou způsobenou buď změnou formy vlastnictví položky infrastruktury, nebo zastavením výrobní činnosti, ovlivňující její povahu nebo prováděcí podmínky nebo poskytující podniku či veřejnému subjektu nepatřičnou výhodu.

Akce spadající do oblasti pomoci z Evropského sociálního fondu se posuzují tak, jako by u nich příspěvek nebyl zachován, pouze tehdy, pokud podle platných pravidel o státní podpoře ve smyslu článku 107 Smlouvy o fungování Evropské unie podléhají povinnosti zachování investice a jestliže během období stanoveného v těchto pravidlech projdou podstatnou změnou v důsledku zastavení výrobní činnosti.

V případě zachování investice malými a středními podniky mohou členské státy zkrátit lhůtu stanovenou v prvním pododstavci na tři roky.“;

b) doplňuje se nový odstavec, který zní:

„5. Odstavce 1 až 4 se nevztahují na žádnou operaci, která prochází podstatnou změnou způsobenou zastavením výrobní činnosti v důsledku nepodvodného úpadku.“.

9) V čl. 67 odst. 2 se písmeno b) nahrazuje tímto:

„b) kvantitativní vyjádření finančních ukazatelů podle čl. 66 odst. 2 vyjadřující kumulativní finanční provádění operačního programu, podrobně uvádějící u každé prioritní osy:

i) celkovou částku certifikovaných způsobilých výdajů vynaložených příjemci a odpovídající příspěvek z veřejných zdrojů,

ii) poměr mezi celkovou částkou certifikovaných způsobilých výdajů vynaložených příjemci a celkovým financováním programu včetně financování Unie a národních příspěvků.

V příslušných případech se informace o financování v oblastech čerpajících přechodnou podporu uvádějí v rámci každého operačního programu odděleně;“.

nebo energetické účinnosti a využití obnovitelné energie v budovách včetně stávajících obydlí.“.

10) Článek 78 se mění takto:

a) v odstavci 2 se:

i) písmeno a) nahrazuje tímto:

„a) jsou předmětem záruky poskytované bankou nebo jinou finanční institucí usazenou v členském státě;“;

ii) doplňuje nový pododstavec, který zní:

„Nástroj, který veřejnoprávní subjekt nebo sám členský stát poskytne jako záruku, se považuje za rovnocenný záruce uvedené v prvním pododstavci písm. a)“;

b) v odstavci 6 se:

i) písmeno d) nahrazuje tímto:

„d) způsobilých nákladů na řízení nebo poplatků za správu, a“;

ii) doplňuje nové písmeno, které zní:

„e) veškerých úvěrů nebo záruk na návratné investice z fondů nebo jiných programů podpory poskytujících úvěry, záruk na návratné investice nebo srovnatelných nástrojů pro energetickou účinnost a využití obnovitelné energie v budovách včetně stávajících obydlí;“;

c) odstavec 7 se nahrazuje tímto:

„7. Úroky z plateb z operačních programů do fondů definovaných v článku 44 se použijí na financování:

a) projektů rozvoje měst v případě fondů rozvoje měst;

b) nástrojů finančního inženýrství pro malé a střední podniky;

c) v případě fondů nebo jiných programů podpory poskytujících úvěry, záruk na návratné investice nebo srovnatelných nástrojů pro energetickou účinnost a využití obnovitelné energie v budovách včetně stávajících obydlí.

Příslušné orgány dotčených členských států znovu použijí zdroje z investic uskutečněných fondy definovanými v článku 44 navrácené do operace nebo zdroje, které zbývají po vyplacení všech záruk, ve prospěch projektů rozvoje měst nebo malých a středních podniků

11) V článku 82 se odstavec 1 mění takto:

a) v druhém pododstavci se doplňuje nové písmeno, které zní:

„f) pro členské státy, kterým byly v roce 2009 poskytnuty úvěry v souladu s nařízením Rady (ES) č. 332/2002 ze dne 18. února 2002, kterým se zavádí systém střednědobé finanční pomoci platebním bilancím členských států (*), nebo pro členské státy, jejichž HDP v roce 2009 reálně poklesl oproti roku 2008 o více než 10 %: v roce 2010 2 % příspěvku z Fondu soudržnosti a 4 % příspěvku z Evropského sociálního fondu na operační program.

(*) Úř. věst. L 53, 23.2.2002, s. 1.“;

b) doplňuje se nový pododstavec, který zní:

„Pro účely kritérií uvedených v druhém pododstavci písm. f) budou údaje o HDP vycházet ze statistik Společenství zveřejněných v listopadu 2009 (*).

(*) Evropská hospodářská prognóza Podzim 2009 (European Economy. č. 10. 2009. Úřad pro úřední tisky Evropské unie, Lucemburk).“.

12) V čl. 88 odst. 3 se doplňuje nový pododstavec, který zní:

„Zjistí-li však členský stát nesrovnalosti v operacích, které jsou předmětem prohlášení o částečném uzavření, použije se čl. 98 odst. 2 a 3. Výkaz výdajů uvedený v odst. 2 písm. a) tohoto článku se odpovídajícím způsobem upraví.“.

13) Článek 93 se mění takto:

a) odstavec 1 se nahrazuje tímto:

„1. Komise automaticky zruší každou část částky vypočtené podle druhého pododstavce na operační program, která nebyla použita na předběžné nebo průběžné platby nebo pro niž do 31. prosince druhého roku následujícího po roce, kdy byl přijat rozpočtový závazek na daný program, nebyla zaslána žádost o platbu podle článku 86, s výjimkou uvedenou v odstavci 2.

Komise vypočítá částku pro účely automatického zrušení závazků přidáním jedné šestiny ročního rozpočtového závazku v souvislosti s celkovým ročním příspěvkem na rok 2007 ke každému z rozpočtových závazků v období 2008 až 2013.“;

b) vkládá se nový odstavec, který zní:

„2a. Odchylně od odst. 1 prvního pododstavce a odstavce 2 se lhůty pro automatické zrušení závazků nevztahují na roční rozpočtový závazek v souvislosti s celkovým ročním příspěvkem na rok 2007.“

14) Článek 94 se nahrazuje tímto:

„Článek 94

Doba přerušení v případě velkých projektů a režimů podpory

1. Pokud členský stát předloží žádost o velký projekt, která splňuje všechny požadavky stanovené v článku 40, snižují se částky, kterých se může týkat automatické zrušení závazků, o dotčené roční částky pro tyto velké projekty.

Pokud Komise rozhodne o schválení režimu podpory, snižují se částky, kterých se může týkat automatické zrušení závazků, o dotčené roční částky pro tyto režimy podpory.

2. U ročních částek uvedených v odstavci 1 je počátečním dnem pro výpočet lhůt pro automatické zrušení závazků uvedeným v článku 93 den následného rozhod-

nutí, které je nezbytné pro schválení těchto velkých projektů nebo režimů podpory“.

Článek 2

Přechodná opatření

S ohledem na mimořádné okolnosti týkající se přechodu k pravidlům o zrušení závazků zavedeným tímto nařízením se prostředky, které Komise zrušila pro rozpočtový rok 2007 při provádění čl. 93 odst. 1 a článku 97 nařízení (ES) č. 1083/2006 ve znění nařízení (ES) č. 284/2009 v souladu s článkem 11 finančního nařízení, obnoví v rozsahu nezbytném pro uplatňování čl. 93 odst. 1 druhého pododstavce nařízení (ES) č. 1083/2006 ve znění tohoto nařízení.

Článek 3

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Ustanovení čl. 1 bodů 5 a 7 se však použijí s účinkem od 1. srpna 2006, ustanovení čl. 1 bodu 8, bodu 10 písm. a), bodu 10 písm. b) podbodu i) a bodů 13 a 14 se použijí s účinkem od 1. ledna 2007 a ustanovení čl. 1 bodu 4, bodu 10 písm. b) podbodu ii) a bodu 10 písm. c) se použijí s účinkem od 10. června 2009.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

Ve Štrasburku dne 16. června 2010.

Za Evropský parlament
předseda
J. BUZEK

Za Radu
předseda
D. LÓPEZ GARRIDO